

3071-SKA-A.6002, 29.0009

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DOW2.0812.40.2018

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2019 r.

N-2N1, 2N2
SKA 1, SKA-2
SKP 1, 2, 3,
SA-S, SPVA, 2, SER
26.04.18 J

108541/1004
Pierwszy Wielkopolski Urząd Skarbowy w Poznaniu
25. 04. 2019
KANCELARIA 21

Pani
Joanna Dudzińska
Naczelnik
Pierwszego Wielkopolskiego
Urzędu Skarbowego
w Poznaniu

DATA STEMPA
18-04-2019
POCZTOWEGO

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., poz. 1092) przekazuję wystąpienie pokontrolne z kontroli przeprowadzonej w zakresie: *Podjęmowanie przez organy podatkowe czynności sprawdzających i kontroli w zakresie zwrotów podatku VAT.*

Z upoważnienia Ministra Finansów
Dyrektor
Departamentu Organizacji i Wdrożeń
Krzysztof Sigmundowski
Krzysztof Sigmundowski

Warszawa, dnia

kwietnia 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DOW.0812.40.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

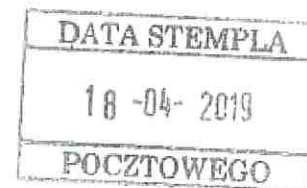

Jednostka kontrolowana

Pierwszy Wielkopolski Urząd Skarbowy w Poznaniu, pl. Cyryła Ratajskiego 5,
61-726 Poznań

Kierownik jednostki kontrolowanej

Joanna Dudzińska - Naczelnik Urzędu

Zakres kontroli

Podejmowanie przez organy podatkowe czynności sprawdzających i kontroli w zakresie zwrotów podatku VAT.

Okres objęty kontrolą od dnia 1.02.2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli z uwzględnieniem okresów wcześniejszych mających bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne przeprowadzono w Urzędzie w dniach od 19.11.2018 r. do dnia 30.11.2018 r.

Podstawa przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadzono w trybie zwykłym, na podstawie upoważnienia nr DOW2.0812.40.2018 z dnia 08.11.2018 r. wydanego z upoważnienia Ministra Finansów przez Dyrektora Departamentu Organizacji i Wdrożeń.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy, po okazaniu legitymacji służbowych:

- Andrzej Kiliański - starszy specjalista w Departamencie Organizacji i Wdrożeń w Ministerstwie Finansów,
- Robert Michalczak - starszy specjalista w Departamencie Organizacji i Wdrożeń w Ministerstwie Finansów,
- Agata Świętuchowska - starszy ekspert skarbowy w Izbie Administracji Skarbowej w Białymstoku.

[Dowód: akta kontroli Tom I str. 4]

Kontrolę odnotowano w *Ewidencji kontroli* prowadzonej przez jednostkę kontrolowaną pod pozycją 3/2018.

	Borowiak Dariusz	16.04.2018 - nadal	p.o. Kierownika Działu SKP-1
KP - 2		1.01.2017 - 31.03.2017	Kierownik Działu KP-2
SKP-2		1.04.2017 - 31.01.2018	Kierownik Działu SKP-2
		1.02.2018 - 14.10.2018	p.o. Kierownika Działu SKP-2
		15.10.2018 - nadal	Kierownik Działu SKP-2
SKP-3		1.02.2018 - 24.04.2018	Kierownik Działu SKP-3
		1.05.2018 - nadal	p.o. Kierownika Działu SKP-3

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 190-191]

1.3 Informacje dotyczące zatrudnienia

Lp.	Komórka organizacyjna	Liczba osób zatrudnionych kontrolowanym okresie (średnia)	Aktualna liczba osób
1.	SER	13,1	14
2.	SKA-1	9,0	9
3.	SKA-2	15,3	20
4.	SPV	16,6*	
5.	SPV-1	9,3**	12
6.	SPV-2	9,1**	10
7.	SKP 1,2	22,6*	
8.	SKP-1	15,8**	16
9.	SKP-2	13,6**	12
10.	SKP-3	12,2**	14

*średnia w okresie 4-12.2017 r.

**średnia w okresie 1-10.2018 r.

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 191]

1.4 Wewnętrzne regulacje prawne

W Urzędzie w okresie objętym kontrolą, obowiązywały Regulaminy organizacyjne wprowadzone zarządzeniami:

- Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 1.04.2015 r., zmienione zarządzeniami z dnia 1.09.2015 r., 14.01.2016 r. oraz 11.04.2016 r.
- Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9.03.2017 r., zmienionego zarządzeniem z dnia 11.01.2018 r.

1. Informacje ogólne

1.1 Wykaz kadry kierowniczej Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu (dalej: Urząd) w kontrolowanym okresie:

Imię i nazwisko	Okres	Stanowisko służbowe
Przemysław Gordzelewski	1.10.2015 - 11.09.2017	Naczelnik Urzędu
Joanna Dudzińska	12.09.2017 - nadal	Naczelnik Urzędu
Elżbieta Wiśniewska	1.07.2007 - nadal	Z-ca Naczelnika
Leszek Skrzypczak	1.01.2004 - 31.08.2017	Z-ca Naczelnika
Edyta Tomczak	8.03.2018 - nadal	Z-ca Naczelnika

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 190]

1.2 Wykaz kadry kierowniczej komórek Urzędu:

Skrót nazwy komórki	Imię i nazwisko	Okres	Stanowisko służbowe
RP		1.01.2017 - 31.03.2017	Kierownik Działu RP
SER		1.04.2017 - 29.05.2017	Kierownik Działu SER
		29.04.2017 - nadal	Kierownik Działu SER
AP		1.01.2017 - 08.05.2017	p.o. Kierownika Działu AP
SKA-1		9.05.2017 - 11.06.2018	Kierownik Działu SKA-1
		1.07.2018 - nadal	p.o. Kierownika Działu SKA-1
OB III		1.01.2017 - 31.03.2017	Kierownik Działu OB III
SKA-2		1.04.2017 - nadal	Kierownik Działu SKA-2
PP		1.01.2017 - 31.03.2017	Kierownik Działu PP
SPV-1		1.04.2017 - nadal	Kierownik Działu SPV-1
SPV-2		1.02.2018 - 14.10.2018	p.o. Kierownika Działu SPV-2
		15.10.2018 - 31.10.2018	Kierownik Działu SPV-2
KP - 1		1.01.2017 - 08.01.2017	Kierownik Działu KP-1
		9.01.2017 - 28.04.2017	p.o. Kierownika Działu KP-1
SKP-1		29.04.2017 - 11.10.2017	Kierownik Działu SKP-1
		18.10.2017 - 15.04.2018	p.o. Kierownika Działu SKP-1

- z dnia 13.03.2017 r. dla Edyty Tomczak – Drugiego Zastępcy Naczelnika Urzędu do zastępowania Pierwszego Zastępcy Naczelnika Urzędu,
- z dnia 27.03.2017 r. dla _____ do podpisywania w imieniu Naczelnika urzędu m.in. poleceń dokonania zwrotów nadpłat w podatku od towarów i usług w kwocie powyżej 100.000 zł do 500.000 zł.
- z dnia 30.03.2017 r. dla _____ m.in. do podpisywania w imieniu Naczelnika Urzędu zwrotów podatku od towarów i usług w kwocie do 100.000 zł.
- z dnia 30.03.2017 r. dla _____ i m.in. do podpisywania w imieniu Naczelnika Urzędu zwrotów podatku od towarów i usług w kwocie do 100.000 zł.
- z dnia 25.05.2017 r. dla _____ m.in. do podpisywania poleceń dokonywanych zwrotów podatków oraz zwrotów nadpłat wynikających z wpłat.
- z dnia 25 maja 2017 r. m.in. do podpisywania poleceń dokonywanych zwrotów podatków oraz zwrotów nadpłat wynikających z wpłat.
- z dnia 02.04.2015 r. m.in. do podpisywania poleceń dokonywanych zwrotów podatków oraz zwrotów nadpłat wynikających z wpłat.

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 100-115]

- *Wewnętrzny procedurę postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 3/2015 z dnia 15.04.2015 r. w sprawie prowadzenia czynności sprawdzających.*

W ust. 2.2 ww. zarządzenia określono sposób przeprowadzania czynności sprawdzających polegających w szczególności na:

- *Sprawdzeniu formalnej poprawności i terminowości złożonej deklaracji/korekty deklaracji,*
- *Skorygowaniu deklaracji przez organ podatkowy z urzędu,*
- *Wezwaniu do: złożenia deklaracji, złożenia korekty deklaracji, złożenia wyjaśnień, przedłożenia dokumentów, sporządzenia i przekazania informacji,*
- *Sprawdzeniu zasadności skorzystania z ulg podatkowych/zwrotów wykazanych w deklaracji,*
- *Weryfikacji wpłacania zadeklarowanych podatków,*
- *Ustaleniu stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 133-159]

1.5 Liczba i kwota wykazanych zwrotów podatku od towarów i usług

W kontrolowanym okresie dokonano łącznie 26.539 zwrotów VAT na kwotę 9.628.541.973,65 zł. Na podstawie danych przekazanych przez kontrolowanego ustalono, że w kontrolowanym okresie liczba deklaracji VAT ze statusem wymiarowym „Z” wyniosła 17.080 na łączną kwotę 9.583.588.882 zł. W tym w terminie przyspieszonym (25 dni) 325 deklaracji na łączną kwotę 394.821.923 zł co stanowi odpowiednio 1,9% wszystkich deklaracji VAT oraz 4,12% kwot zwrotu VAT. W kontrolowanym okresie przeprowadzono łącznie 196 kontroli podatkowych, z czego 48 dotyczyło weryfikacji zwrotów podatku VAT oraz 16.245 czynności sprawdzających z czego 2.202 dotyczyło weryfikacji zwrotów podatku VAT.

[Dowód: akta kontroli Tom I, str.189, 193]

1.6 Weryfikacja zwrotów VAT

W Urzędzie przed dokonaniem zwrotu przeprowadzane są czynności analityczne mające na celu

Regulacje wewnętrzne dotyczące badanego obszaru:

- Zarządzenie nr 61 /2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających.
- Wewnętrzna procedura postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 20/2015 z dnia 15.04.2015 r. typowanie podmiotów do kontroli i planowanie kontroli.
- Wewnętrzna procedura postępowania Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nr 5/2018 z dnia 06.04.2018 r. typowanie podmiotów do kontroli i planowanie kontroli podatkowej.

W pkt. 2.1. określono Zakres podmiotowy – zawierając sformułowanie, że procedura ma zastosowanie na stanowiskach pracy zaangażowanych w proces planowania kontroli podatkowej, w szczególności komórek organizacyjnych Urzędu właściwych ds.: analizy i planowania, obsługi bezpośredniej, postępowań podatkowych, kontroli podatkowej, karnych skarbowych, egzekucji administracyjnej i rachunkowości podatkowej.

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 116-132, 160-176, 177-187]

- Zarządzenie nr 17/2014 Naczelnika Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu z dnia 09.06.2014 r. w sprawie zasad akceptacji i wzorów dokumentów dotyczących oceny zasadności zwrotu w zakresie podatku od towarów i usług (obowiązujące do 1.03.2017 r.).

Zgodnie z § 2 ww. zarządzenia zwroty podatku od towarów i usług wymagają akceptacji:

- W kwocie do 100.000 zł pracownika mającego w zakresie powierzonych obowiązków nadzorowanie i koordynację nad wykonywaniem przez pracowników III Działu Obsługi Bezpośredniej zadań dotyczących rozliczeń podatku od towarów i usług z tytułu zwrotów różnicy podatku, zwane dalej Osobą Koordynującą,
- W kwocie powyżej 100.000 zł do 500.000 zł Osoby Koordynującej i Kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej,
- W kwocie powyżej 500.000 zł do 1.000.000 zł Osoby Koordynującej, Kierownika III Działu Obsługi Bezpośredniej i Zastępcy Naczelnika,
- W kwocie powyżej 1.000.000 zł Osoby Koordynującej, Kierownika III Działu Obsługi Bezpośredniej, Zastępcy Naczelnika i Naczelnika.

Powyższe zapisy potwierdzone zostały wydaniem stosownych imiennych upoważnień.

Z uwagi na wygaśnięcie ww. zarządzenia nr 17/2014 (utworzenie KAS) Naczelnik Urzędu wydał nowe upoważnienia we wskazanym zakresie:

- z dnia 13.03.2017 r. dla Elżbiety Wiśniewskiej – Pierwszego Zastępcy Naczelnika Urzędu. Zakres zastępstwa rozciąga się na wszystkie czynności i kompetencje Naczelnika Urzędu,
- z dnia 13.03.2017 r. dla Elżbiety Wiśniewskiej m.in. do podpisywania zwrotów podatku oraz nadpłat do kwoty 1 miliona złotych,
- z dnia 13.03.2017 r. dla Edyty Tomczak do zastępowania Naczelnika Urzędu w czasie jednoczesnej nieobecności Naczelnika Urzędu i Pierwszego Zastępcy Naczelnika Urzędu,

wstępną ocenę ryzyka w zakresie wykazanego zwrotu. W tym celu wykorzystuje się narzędzie informatyczne - *Analiza zasadności zwrotu VAT* z podsystemu *KONTROLA*. Czynności analityczne obejmują m.in.:

- rodzaj prowadzonej przez podatnika działalności,
- informacje na temat wcześniejszych kontroli przeprowadzonych u podatnika,
- wykazywanie dostaw wewnątrzspółnotowych przez podatników nie zarejestrowanych, jako podatnicy VAT-UE lub do podmiotów niezarejestrowanych dla celów transakcji wewnątrzspółnotowych,
- występowanie, w przynajmniej jednym z dwóch ostatnich kwartałów, poprzedzających dokonywanie analizy, znacznych rozbieżności (rzędu 15% i więcej) pomiędzy danymi zawartymi w deklaracjach VAT (w ujęciu kwartalnym), a danymi wynikającymi z informacji podsumowujących VAT-UE oraz z systemu VIES, ,
- deklarowanie przez podatnika znacznych kwot nabyć środków trwałych w kwocie netto przekraczającej wartość obrotów z trzech ostatnich okresów rozliczeniowych,
- przypadki nagłego wzrostu obrotów,
- sytuacje, gdy w stosunku do podatnika przesłano lub otrzymano na formularzu SCAC informacje w zakresie oszustw podatkowych.

Według przedłożonych wyjaśnień, *szczególnym nadzorem objęte są podmioty:*

- *rozpoczynające działalność gospodarczą,*
- *wykazujące po raz pierwszy zwrot,*
- *zmieniające właściwość organu podatkowego,*
- *prowadzące działalność gospodarczą pod adresem wirtualnego biura lub w miejscu nieadekwatnym do przedmiotu prowadzonej działalności,*
- *posiadające niski kapitał zakładowy, których udziałowcami są zagraniczne osoby fizyczne.*

W analizie zasadności zwrotu wskazywane są także informacje o kwotach zaległości podatkowych/nadpłat dla poszczególnych tytułów podatkowych, numery rachunków bankowych podatnika, ze wskazaniem aktualnego rachunku bankowego ważnego do zwrotu. Z czynności analitycznych przeprowadzonych przy wykorzystaniu modułu *Analiza zasadności zwrotu VAT* z podsystemu *KONTROLA* sporządzany jest wydruk.

W ramach czynności weryfikacyjnych, w procedurze czynności sprawdzających, porównywany jest także, przy pomocy systemu *WRO-SYSTEM*, podatek należny i naliczony wykazany w deklaracji VAT i w odpowiadającym mu pliku *JPK_VAT*. Sporządzana jest również *Karta informacyjna o podmiocie* oraz *Ocena podatnika VAT* z systemu *WRO-SYSTEM*, a powyższe czynności realizowane są w oparciu o ww. *Instrukcję określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych*. Zgodnie z przedłożonymi wyjaśnieniami *moduł Ocena Podatnika VAT* ma charakter *wspomagający*, którego celem jest zakwalifikowanie danego podatnika VAT do określonej grupy ryzyka, według jednolitych w całej KAS kryteriów. Natomiast „*Karta informacyjna o podmiocie*” zawiera między innymi dane dotyczące występowania podmiotu w tablicach *Bazy Podmiotów Szczególnych*, *informacje o podmiotach utworzonych przez zakładaczy spółek (tzw. gotowe spółki)*, *informacje na temat wniosków SCAC (otrzymanych/ wysyłanych)*, *dane dotyczące rentowności podmiotu*, *adresów wirtualnych*, *kontroli z uszczupleniem*, itp.

Przy opracowywaniu deklaracji VAT z wykazaną kwotą do zwrotu sporządzana jest *karta oceny zasadności zwrotu*, która zawiera ogólne informacje dotyczące podatnika i jego działalności

(między innymi o przedmiocie prowadzonej działalności, dacie jej rozpoczęcia, formie prawnej, przeprowadzonych kontrolach podatkowych, przeprowadzonych czynnościach sprawdzających, o złożonych sprawozdaniach finansowych, o złożeniu upoważnienia organu podatkowego do zwrotu podatku jako zabezpieczenie udzielonego podatnikowi kredytu, o kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ustawy o podatku od towarów i usług).

W karcie tej znajduje się również informacja o podjęciu decyzji czy dokonanie zwrotu winno być poprzedzone przeprowadzeniem kontroli podatkowej w przypadku wykazania przez podatnika w deklaracji VAT po raz pierwszy od momentu rozpoczęcia działalności gospodarczej lub od momentu, w którym nastąpiła zmiana właściwości miejscowej urzędu skarbowego, jednorazowej kwoty zwrotu podatku w wysokości przekraczającej 5.000.000 zł, bądź gdy suma kwot podatku, wykazanych przez podatnika do zwrotu w deklaracjach złożonych za okres od stycznia do grudnia przekroczy ww. wartość lub gdy kwota zwrotu/sumy zwrotów wynoszą 5.000.000 zł a kontrole oraz czynności sprawdzające przeprowadzone u podatnika w ciągu ostatnich trzech lat wykazały nieprawidłowości w zakresie:

- o którym mowa w art. 88 ust. 3a pkt 1, 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: VAT),
- rzetelności deklarowania podstaw opodatkowania i podatku należnego oraz podatku dochodowego, jeżeli urząd jest właściwy dla podatku dochodowego,
- transakcji wewnątrzwspólnotowych, w tym w związku z uczestnictwem w tzw. transakcjach karuzelowych, lub do których mogły mieć odpowiednie zastosowania przepisy art. 88 ust. 3a pkt 1, 4 ustawy o VAT.

W przypadku wystąpienia przesłanek do przeprowadzenia kontroli podatkowej, pracownik Działu SKA-2 sporządza *Kartę informacyjną podmiotu typowanego do objęcia kontrolą podatkową* i przekazuje ją do Działu SKA-1, który uzupełnia przedmiotową kartę o część „E” o dodatkowe informacje istotne dla sprawy. Uzupełniona przez Dział SKA-1 ww. *Karta*, z propozycją przeprowadzenia wnioskowanej przez SKA-2 kontroli, przekazywana jest wraz z *Kartą podmiotu do kontroli*, do akceptacji Naczelnika/Zastępcy Naczelnika. Po zaakceptowaniu ww. dokumentów przez Naczelnika/Zastępcę Naczelnika, oryginał *Karty podmiotu do kontroli* wraz z kserokopią *Karty informacyjnej podmiotu typowanego do objęcia kontrolą podatkową* przekazywane są do realizacji do Działów Kontroli Podatkowej.

W przypadku, gdy w opinii Działu SKA-1 nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia kontroli wnioskowanej przez SKA-2 w części „E” ww. *Karty*, proponowane jest odstąpienie od przeprowadzenia kontroli i przedkładane jest do akceptacji Naczelnika/Zastępcy Naczelnika.

Z przedłożonych wyjaśnień wynika, że w przypadku gdy z posiadanych przez SKA-1 informacji, uzyskanych na podstawie analizy danych dostępnych w bazach danych, bądź też z zewnętrznych źródeł pochodzących od:

- innych organów podatkowych, organów kontroli celno-skarbowej,
- organów ścigania (policji, prokuratury),
- organów administracji samorządowej,
- podmiotów gospodarczych i osób fizycznych,
- innych instytucji i organizacji,

wynika, iż w przypadku podatnika, który wykazuje nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu istnieje podejrzenie, iż może nieprawidłowo rozliczać się z budżetem i zasadnym jest objęcie go kontrolą podatkową, także może zostać sporządzona, w uzgodnieniu z SKA-2, *Karta podmiotu do kontroli*, do której sporządzana jest również *Karta o wynikach analizy źródła informacji*, zawierająca uzasadnienie do przeprowadzenia wnioskowanej kontroli.

Ww. dokumenty przedkładane są do akceptacji Naczelnika/Zastępcy Naczelnika i w momencie ich zaakceptowania, przekazywane są do realizacji do Działów Kontroli Podatkowej.

W kontrolowanym okresie przeprowadzono łącznie 196 kontroli podatkowych, z czego 48 dotyczyło weryfikacji zwrotów podatku VAT, co stanowi to 24,5% wszystkich kontroli. W przypadku czynności sprawdzających w kontrolowanym okresie przeprowadzono ich łącznie 16.245, z czego 2.202 dotyczyło weryfikacji zwrotów podatku VAT, stanowi to 13,55% ogółu przeprowadzonych czynności sprawdzających.

Okres	kontrole podatkowe			czynności sprawdzające		
	ogółem	w tym zwroty podatku VAT	udział procentowy	ogółem	w tym zwroty podatku VAT	udział procentowy
1.01.2017-31.12.2017	101	20	19,8 %	8310	1312	15,78%
1.01.2018-31.10.2018	95	28	29,47%	7935	890	11,21%

1.7 Prawidłowość dokonywania zwrotów VAT

Do każdego zwrotu sporządzane jest polecenie dokonania zwrotu podatku VAT, w którym następuje akceptacja zwrotu przez Naczelnika lub inne osoby upoważnione¹ (w zależności od kwoty zwrotu VAT) i osobę kierującą komórką właściwą w sprawach rachunkowości. Na poleceniu zwrotu widnieje informacja, iż kwoty zwrotu należy dokonać pod warunkiem, że podatnik nie zalega z zapłatą zobowiązań podatkowych i zweryfikowany został numer rachunku bankowego.

Z przedłożonych wyjaśnień wynika, że każdego miesiąca sporządzany jest raport zwrotów podatku VAT na podstawie złożonych deklaracji, których terminy zwrotu przypadają na kolejny miesiąc. Raport przekazywany jest do Działu Rachunkowości, w celu przygotowania wstępnego planu przewidywanych zwrotów podatku VAT do zrealizowania w następnym miesiącu. Na podstawie planu zabezpieczane zostają środki finansowe na dokonanie zwrotów. Raport przekazywany jest także do Działu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników (SKI), w celu weryfikacji aktualnych rachunków bankowych ważnych do zwrotu, a także w celu podjęcia stosownych czynności w przypadku, gdy rachunek bankowy ważny do zwrotu nie został przez podmiot wskazany. Weryfikacja rachunków bankowych ważnych do zwrotów następuje już na etapie ich wprowadzania do systemu SERCE przez pracownika Działu SKI. System ten weryfikuje i informuje stosownym komunikatem, gdy rachunek bankowy jest już w użyciu przez inny podmiot. Ponadto Dział SKI w przypadku zgłoszenia rachunku bankowego ważnego do zwrotu, każdorazowo wzywa podatnika do przedłożenia zaświadczenia z banku lub umowy z bankiem o prowadzenie rachunku bankowego ważnego do zwrotu. Ponadto wykonywany jest skrypt „Wykaz podmiotów o statusie rejestracji "P" lub "E", które nie posiadają rachunku bankowego typu "G" lub posiadają taki rachunek (jeden lub kilka) ale żaden nie jest zaznaczony do zwrotów”. Wynik skryptu porównywany jest z comiesięcznymi listami zwrotów podatku VAT przesyłanymi przez SKA-2. Wylonione podmioty, które złożyły deklarację VAT z wykazaną kwotą do zwrotu a nie posiadają wskazanego ważnego rachunku do zwrotu wzywane są do złożenia aktualizacyjnego NIP-2 lub NIP-8 w zakresie rachunków bankowych.

¹ Szczegółowy sposób akceptacji zwrotów opisany został w pkt 1.4.

Przed zleceniem przelewu z konta szczegółowego podatnika na podstawie informacji zawartych w Analizie zasadności zwrotu sprawdzana jest zgodność kwoty do zwrotu z kwotą odpisu zaksięgowanego na koncie szczegółowym podatnika, zgodność numeru rachunku bankowego potwierdzonego przez pracownika ewidencji z numerem rachunku ważnego do zwrotu widocznego w podsystemie Poltax2B, a także stan zaległości. Z uwagi na to, iż dokumenty załączone do polecenia dokonania zwrotu sporządzane są podczas dokonywania analizy zasadności zwrotu, bezpośrednio przed zleceniem przelewu pracownik Działu Rachunkowości dokonuje analizy stanu kont szczegółowych podatnika w systemie Poltax2B i SSP pod względem figurujących zaległości, zajęć wierzytelności, prowadzonego postępowania egzekucyjnego, złożonych wniosków o dokonanie zaliczeń na poczet zaległości, bieżących lub przyszłych zobowiązań. W systemie Ewidencja US dokonywana jest weryfikacja złożonych deklaracji rocznych i korekt deklaracji rocznych CIT-8, PIT-4R, PIT-8AR, CIT-10Z, CIT-6Z z dokonanymi wpłatami. W systemie Poltax sprawdzany jest stan przetworzenia deklaracji wprowadzonych do systemu, które nie zostały przypisane do rejestru i przekazane do zaksięgowania na konto szczegółowe podatnika. Weryfikacja stanu zaległości (...) dokonywana jest także w systemie Zefir2, w przypadku wystąpienia zaległości drogą e-mailową wysyłane jest zapytanie do UCS w Dąbrowie Górniczej o potwierdzenie stanu zaległości oraz wskazanie kwoty wraz z odsetkami do ewentualnego rozliczenia ze zwrotu podatku VAT.

Zgodność kwoty zwrotu z kwotą odpisu zaksięgowanego na koncie szczegółowym podatnika, a także termin realizacji zwrotu weryfikowane są przez pracownika Działu Rachunkowości. Na poleceniu dokonania zwrotu pracownik wpisuje datę dokonania zwrotu, składa podpis i przystawia pieczętkę. Tak przygotowane dokumenty wg terminów zwrotów przekazywane są do Kierownika Działu Rachunkowości.

Kierownik Działu Rachunkowości lub upoważniony pracownik Działu Rachunkowości sprawdza zgodność kwoty dokonanego zwrotu i terminu jego realizacji z dokumentami źródłowymi, tj. poleceniem dokonania zwrotu i deklaracją z wykazaną kwotą do zwrotu i następnie kierownik akceptuje zwrot lub podczas nieobecności upoważniony pracownik Działu Rachunkowości.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami w Poltax2B tworzone są pliki z przelewami do wykonania w poszczególnych terminach zwrotów. Następnie tak przygotowane dokumenty są eksportowane do systemu NBE, podpisywane elektronicznie przez Kierownika Działu Rachunkowości lub podczas nieobecności przez upoważnionego pracownika Działu Rachunkowości oraz podpisywane elektronicznie i wysyłane przez Naczelnika Urzędu lub podczas nieobecności przez wyznaczonego Zastępcę Naczelnika.

1.8. Odsetki

W kontrolowanym okresie stwierdzono 21 przypadków wypłacenia przez organ podatkowy odsetek w ramach dokonanych zwrotów podatku VAT w łącznej kwocie 66.146 zł. W dwóch przypadkach stwierdzono, że niedotrzymanie terminu zwrotu wynikało z błędów pracowników (kwota odsetek 9 zł i 570 zł). Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami w pierwszym przypadku osoba zajmująca się deklaracjami z wykazaną kwotą do wpłaty lub przeniesienia dokonała weryfikacji powyższej deklaracji w systemie SPED i zatwierdzenia w POLTAX, jednak w wyniku przeoczenia nie została przypisana do rejestru a tym samym nie została zaksięgowana. W drugim przypadku osoba zajmująca się deklaracjami z wykazaną kwotą do zwrotu nie dokonała w terminie analizy przesłanych przez inny US korekt deklaracji, z których wynikała różnica do zwrotu. Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że z pracownikami odpowiedzialnymi

za powyższe uchybienia przeprowadzono rozmowy dyscyplinujące. W pozostałych przypadkach wypłacone odsetki były związane z procesem weryfikacji zwrotu podatku VAT.

2. SPRAWY WYTYPOWANE DO KONTROLI:

Kontroli podlegały działania podejmowane przez organ podatkowy w stosunku do podmiotów wykazujących nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek bankowy w deklaracjach za kontrolowany okres pod kątem analizy, planowania i przeprowadzania czynności sprawdzających, bądź kontroli podatkowych. Zasadność deklarowanych zwrotów podatku od towarów i usług oraz terminowość ich dokonywania.

Kontrolujący losowo wytypowali do badania sprawy dotyczące 29 okresów rozliczeniowych (25 podatników). W wytypowanych sprawach weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT dokonywano głównie w toku czynności sprawdzających, wobec 10 podatników wszczęto kontrole podatkowe (poz. 1-9,13,14), w stosunku do 4 podatników wszczęto także postępowania podatkowe (poz. 10-14).

Lp.	NIP	Data wpływu deklaracji/ korekty	Okres	Wnioskowana kwota zwrotu (zł)	Termin zwrotu	Data zwrotu
1.		4.09.2017 r.	07.2017	263.644	3.11.2017 r.	-----
Do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie nie została zakończona kontrola podatkowa w zakresie zasadności zwrotu podatku od towarów i usług za lipiec 2017 r. Postanowieniem z dnia 26.10.2018 r. Naczelnik Urzędu przedłużył termin zwrotu podatku VAT do dnia 8.05.2019 r.						
2.		27.11.2017 r.	10.2017	200.000	26.01.2018 r.	-----
Do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie nie została zakończona kontrola podatkowa w zakresie zasadności zwrotu podatku od towarów i usług za październik 2017 r. Ustalono, że trzy postanowienia wyznaczające nowe terminy zakończenia kontroli podatkowej (z dnia 9.04.2018 r., 8.06.2018 r. oraz 13.08.2018 r.) zostały wyekspediowane z Urzędu po uprzednio wyznaczonych terminach. W pierwszym przypadku postanowienie zostało wysłane w dniu 10.04.2018 r. (tj. 1 dzień po wskazanym uprzednio terminie zakończenia kontroli podatkowej). W drugim przypadku postanowienie zostało doręczone osobiście pełnomocnikowi podatnika w dniu 12.06.2018 r. (tj. 1 dzień po wskazanym uprzednio terminie zakończenia kontroli podatkowej). Z wyjaśnień przedłożonych przez pracownika zajmującego się sprawą wynika, że: (...) <i>W dniu 11 czerwca 2018 r. podjęto próbę doręczenia przedmiotowego pisma. Z uwagi na nieobecność pełnomocnika oraz osoby upoważnionej do odbioru korespondencji skontaktowano się telefonicznie z pełnomocnikiem Spółki, który poinformował, że obecnie znajduje się w oddziale Spółki na , wnosi o doręczenie przesyłki dnia następnego, tj. 12 czerwca 2018 r.</i> W aktach sprawy brak jest adnotacji dotyczącej zarówno próby doręczenia postanowienia z dnia 8.06.2018 r., jak i z rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z pełnomocnikiem. Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji znajdującej się w Urzędzie nie wynika, aby pełnomocnik podatnika ustanowiony w przedmiotowej sprawie wniósł o doręczenie postanowienia z dnia 8.06.2018 r., znak: . po terminie wskazanym w uprzednim postanowieniu z dnia 9.04.2018 r. W aktach sprawy także brak jest jakiegokolwiek innych dokumentów potwierdzających próbę doręczenia przedmiotowego postanowienia. Zgodnie z art. 177 § 1 Ordynacji podatkowej, <i>czynności organu podatkowego, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwalą się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika dokonującego tych czynności.</i> Ponadto zgodnie z art. 126 Ordynacji podatkowej <i>sprawy podatkowe załatwiane są w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.</i> Realizacja przywołanej powyżej zasady pisemności załatwiania spraw polega m.in. na pisemnym utrwalaniu przebiegu czynności postępowania w sprawach podatkowych. W przedmiotowej sytuacji należy uznać za niedopuszczalne stanowisko pracownika, że czynność doręczenia postanowienia wskazującego nowy termin zakończenia kontroli jest kwestią nieistotną z punktu widzenia						

<p>przewodzenia kontroli podatkowej. Postanowienie takie jest orzeczeniem, które ma charakter procesowy i wynika to wprost z art. 284b § 2 Ordynacji podatkowej. Dodatkowo zachowanie polegające na ustalaniu z pełnomocnikiem podatnika kwestii doręczenia po upływie terminu zawiadomienia wskazującego nowy termin zakończenia kontroli u podatnika jest także zachowaniem niedopuszczalnym, bowiem przepisy Ordynacji podatkowej nie przewidują takiego trybu załatwiania sprawy. Zgodnie z art. 120 Ordynacji podatkowej <i>organy podatkowe działają na podstawie przepisów prawa</i>.</p> <p>W trzecim przypadku postanowienie zostało wysłane w dniu 14.08.2018 r. (tj. 1 dzień po wskazanym uprzednio terminie zakończenia kontroli podatkowej).</p> <p>W przedmiotowej sprawie dokonywanie wysyłki postanowień na ulżwie terminu przedłużenia kontroli nastąpiło w ww. postanowieniu z dnia 9.04.2018 r., znak: -1 oraz z dnia 13.08.2018 r., znak:</p>					
3.	15.11.2017 r.	10.2017	30.130	15.01.2018 r.	-----
<p>Do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie nie została zakończona kontrola podatkowa w zakresie zasadności zwrotu podatku od towarów i usług za październik 2017 r.</p> <p>Ustalono, że postanowienie z dnia 26.11.2018 r., znak: wyznaczające nowy termin zakończenia kontroli podatkowej zostało wyekspediowane z Urzędu w dniu 27.11.2018 r. (tj. 1 dzień po wskazanym uprzednio terminie zakończenia kontroli podatkowej).</p>					
4.	11.10.2017 r.	3kw.2017	9.000	11.12.2017 r.	4.04.2018 r.
<p>Zwrot z odsetkami w kwocie 112,00 zł. Naczelnik Urzędu wszczął wobec podatnika kontrolę podatkową w zakresie zasadności zwrotu podatku od towarów i usług za okres od 01.07.2017 r. do 30.09.2017 r. oraz prawidłowości rozliczenia podatku VAT za okres 1.01.2017 r. do 30.06.2017 r. w związku ze zwrotem podatku za 3 kwartał 2017 r. Kontrola zakończyła się wynikiem negatywnym.</p>					
5.	25.01.2017 r.	12.2016	120.000	27.03.2017 r.	24.03.2017 r.
6.	20.06.2018 r.	05.2018	572.838	20.08.2018 r.	20.08.2018 r.
7.	13.07.2018 r.	06.2018	2.167.169	11.09.2018 r.	7.09.2018 r.
8.	25.09.2017 r.	08.2017	481.709	24.11.2017 r.	23.11.2017 r.
9.	23.10.2017 r.	09.2017	3.685.099	22.12.2017 r.	20.03.2018 r.
10.	31.07.2017 r.	2kw.2017	10.994	29.01.2018 r.	24.04.2018 r.
<p>Zwrot z odsetkami w kwocie 102,00 zł. W dniu 19.04.2018 r. Naczelnik Urzędu wobec podatnika wszczął postępowanie podatkowe za 2 kwartał 2017 r., kończąc je następnie wydaniem decyzji umarzającej postępowanie podatkowe z uwagi na bezprzedmiotowość postępowania.</p>					
11.	18.12.2017 r.	11.2017	828	18.06.2018 r.	-----
<p>Decyzją z dnia 18.10.2018 r. Naczelnik Urzędu określił kwotę do zwrotu na rachunek bankowy za listopad 2017 r. w wysokości 0 zł.</p>					
12.	11.01.2018 r.	12.2017	948	10.07.2018 r.	-----
<p>Decyzją z dnia 18.10.2018 r. Naczelnik Urzędu określił kwotę do zwrotu na rachunek bankowy za grudzień 2017 r. w wysokości 0 zł.</p>					
13.	21.11.2017 r.	09.2017	40.000	22.01.2018 r.	-----
<p>W związku z toczącym się postępowaniem podatkowym postanowieniem z dnia 15.11.2018 r. Naczelnik Urzędu przedłużył termin zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do dnia 31.05.2019 r.</p>					
14.	15.02.2018 r.	01.2018	55.627	16.04.2018 r.	-----
<p>Postanowieniem z dnia 1.10.2018 r. Naczelnik Urzędu przedłużył termin zwrotu podatku wykazanego w korekcie deklaracji VAT-7 za styczeń 2018 r. do dnia 31.03.2019 r., wskazując na nieprawidłowości wykazane w toku kontroli podatkowej.</p>					
15.	22.06.2018 r.	08.2015	5.886.640	-----	-----
<p>Wcześniejsze wersje deklaracji VAT-7 za sierpień 2015 r. zostały złożone w poprzednio właściwym Urzędzie Skarbowym (Poznań-Jeżyce), który zrealizował zwrot wynikający z przedmiotowej deklaracji.</p>					

3. Ocena skontrolowanej działalności

Na podstawie ustaleń przedstawionych w niniejszym dokumencie oraz przyjętych kryteriów kontroli, pomimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie oceniono działania podejmowane przez Kierownika jednostki kontrolowanej w zakresie: Podejmowanie przez organy podatkowe czynności sprawdzających i kontroli w zakresie zwrotów podatku VAT.

Badaniu poddano prawidłowość i efektywność podejmowanych działań oraz sposób dokumentowania czynności na podstawie przedstawionych dokumentów źródłowych znajdujących się w Urzędzie oraz w oparciu o informacje zawarte w systemach informatycznych Urzędu. Dodatkowo dokonano oceny podejmowanych przez Naczelnika Urzędu działań organizacyjnych, których celem była realizacja zadań w zakresie kontroli.

Przedmiotowa kontrola ujawniła (opisane w pkt. 2 sprawy wytypowane do kontroli) następujące uchybienia:

- w jednym przypadku stwierdzono brak adnotacji z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej z pełnomocnikiem podatnika oraz o podjętej próbie doręczenia postanowienia o wskazaniu nowego terminu zakończenia kontroli, co jest niezgodne z art. 177 § 1 Ordynacji podatkowej;
- w czterech przypadkach wyekspediowano z Urzędu postanowienia o wskazaniu nowego terminu zakończenia kontroli po uprzednio wskazanym terminie zakończenia kontroli;
- w dwóch przypadkach stwierdzono, że dokonano zwrotu podatku VAT z winy pracowników, skutkującego wypłatą odsetek za zwłokę w kwocie 9 zł i 570 zł.

4. Zalecenia pokontrolne

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 przywołanej na wstępie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, zalecam:

- 1) bezwzględnie stosować przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w zakresie uregulowanym w art. 177;
- 2) monitorować terminowość ekspediowanych z Urzędu pism wysyłanych przez poszczególne komórki Urzędu;
- 3) wzmocnić nadzór nad dokonywaniem weryfikacji zwrotu podatku VAT tak, by zminimalizować ryzyko wystąpienia, sytuacji skutkujących wypłatą odsetek za zwłokę.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Z upoważnienia Ministra Finansów
Dyrektor
Departamentu Organizacji i Wdrożeń
Krzysztof Stanisławski

16.		22.12.2016 r.	11.2016	9.000.000	16.01.2017 r.	12.01.2017 r.
17.		23.04.2018 r.	03.2018	127.967	7.11.2018 r.	5.11.2018 r.
18.		24.04.2018 r.	07.2018	1.343.767	5.11.2018 r.	2.11.2018 r.
Zwrot w kwocie 1.259.701,00 zł. Pozostała kwota została przeksięgowana na zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych za sierpień 2018 r., na podatek dochodowy od osób fizycznych za sierpień 2018 r. oraz na podatek dochodowy od osób prawnych za sierpień 2018 r.						
19.		5.07.2018 r.	05.2018	2.252.108	3.09.2018 r.	30.08.2018 r.
20.		25.10.2017 r.	09.2017	79.507	27.12.2017 r.	20.12.2017 r.
21.		25.10.2017 r.	09.2017	5.530.357	27.12.2017 r.	20.12.2017 r.
W dniu 29.12.2017 r. podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za wrzesień 2017 r., w której wykazał kwotę do zwrotu w terminie 60 dni w wysokości 5.529.181,00 zł (o 1.176,00 zł oraz dokonał wpłaty w wysokości 1.176,00 zł).						
22.		26.04.2017 r.	09.2017	734.691	26.06.2017 r.	21.06.2017 r.
W dniu 31.12.2017 r. podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za marzec 2017 r., w której wykazał kwotę do zwrotu w terminie 60 dni w wysokości 728.316,00 zł (o 6.375,00 zł mniej aniżeli w pierwotnej deklaracji oraz dokonał wpłaty w wysokości 6.375,00 zł + odsetki 265,00 zł).						
23.		28.06.2017 r.	04.2017	806.824	28.08.2017 r.	24.08.2017 r.
W dniu 31.12.2017 r. podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za kwiecień 2017 r., w której wykazał kwotę do zwrotu w terminie 60 dni w wysokości 803.106,00 zł (o 3.718,00 zł mniej aniżeli w pierwotnej deklaracji) oraz dokonał wpłaty różnicy nienależnie otrzymanego zwrotu w wysokości 3.718,00 zł + 103,00 zł odsetki.						
24.		25.10.2017 r.	09.2017	567.258	27.12.2017 r.	20.12.2017 r.
W dniu 31.12.2017 r. podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za wrzesień 2017 r., w której wykazał kwotę do zwrotu w terminie 60 dni w wysokości 567.205,00 zł (o 53,00 zł mniej aniżeli w pierwotnej deklaracji). Podatnik w dniu 27.12.2017 r. dokonał wpłaty różnicy nienależnie otrzymanego zwrotu w wysokości 53,00 zł.						
25.		26.01.2018 r.	12.2017	211.162	23.03.2018 r.	22.03.2018 r.
26.		24.04.2018 r.	03.2018	1.160.841	25.06.2018 r.	21.06.2018 r.
27.		18.05.2018 r.	04.2018	1.513.861	17.07.2018 r.	13.07.2018 r.
28.		11.08.2017 r.	07.2017	69.786	10.10.2017 r.	6.10.2017 r.
29.		26.04.2017 r.	03.2017	300.000	26.06.2017 r.	21.06.2017 r.
W dniu 21.06.2017 r. dokonano przeksięgowania zwrotu podatku VAT na podatek CIT w kwocie 300.000,00 zł						

We wszystkich badanych sprawach, sporządzano dokument *analiza zasadności zwrotu podatku VAT*, który był wynikiem przeprowadzenia wobec podmiotu wnioskującego o zwrot podatku VAT, czynności analitycznych wyszczególnionych w pkt. 1.6. niniejszego wystąpienia.

W przypadkach, gdzie wszczęto kontrolę podatkową sporządzana była *Karta informacyjna podmiotu typowanego do objęcia kontrolą podatkową* lub *Karta o wynikach analizy źródła informacji* oraz *Karta podmiotu do kontroli*.

We wszystkich ww. sprawach gdzie dokonano zwrotu lub przeksięgowano podatek VAT sporządzano *karty oceny zasadności zwrotu podatku VAT* oraz *polecenia dokonania zwrotu podatku VAT*, opisane szczegółowo w pkt. 1.7. niniejszego wystąpienia, które zaakceptowane zostały przez osoby upoważnione.

Na badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[Dowód: akta kontroli Tom I, str. 210-424, Tom II, str. 1-445, Tom III, str. 1-422, Tom IV, str. 1-432, Tom V, str. 1-484]